

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

6 ianuarie

2012

Anul X
nr. 1 (404)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

În noul an cu probleme vechi. Societatea civilă cere Parlamentului să fie transparent

pag. 3

Procurorii îngrijorați de tendințele suicidale în rîndurile deținuților

Procurorii investighează incidentul din zona de securitate din Pîrîta

pag. 5

Iurie Leancă: Perspectiva de integrare europeană a Moldovei nu are alternativă

Perspectiva de integrare europeană a Republicii Moldova nu are alternativă, iar pînă la sfîrșitul anului 2012 avem toate șansele să călătorim fără viză în țările Uniunii Europene. Declarațiile aparțin ministrului Afacerilor Externe, Iurie Leancă în cadrul unei conferințe de totalizare a anului 2011. An pe care oficialul moldovean l-a calificat drept unul turbulent pe plan extern.

În relațiile cu Uniunea Europeană, Republica Moldova a fost în dinamică pozitivă. Ministrul a menționat, în mod special, dialogul privind liberalizarea regimului de vize, parafarea Acordului privind spațiul aviatc comun, lansarea negocierilor privind Zona de Liber Schimb. În acest context, deja, pe 27 februarie, la Chișinău va avea loc prima rundă de negocieri privind crearea Zonei de Liber Schimb dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

În această perioadă au fost prioritare relațiile bilaterale cu țările Uniunii Europene. În mod special, oficialul moldovean a menționat dinamica relațiilor bilaterale cu Germania, unul dintre statele-cheie ale comunității europene.

Pentru 2012 se va menține dinamica de aprofundare a relațiilor cu țările Uniunii Europene și comunitatea europeană în ansamblu. Șeful diplomației de la Chișinău rămîne optimist în ceea ce privește regimul liberalizat de vize pentru moldoveni pînă la sfîrșitul anului viitor.

Totodată, I. Leancă a menționat și despre dinamica pozitivă a relațiilor bilaterale cu cei doi vecini dar și cu Federația Rusă. Pentru anul viitor, Ministerul de Externe își propune să extindă relațiile de parteneriat cu Israel, China, Turcia, India, Japonia și cu cele trei țări din Caucazul de Sud.

Președinția Uniunii Europene preluată de Danemarca

Președinția Uniunii Europene, a fost preluată, de curînd, de către Danemarca, anterior, poziția fiind ocupată de Polonia.

Danemarca ar trebui să se focalizeze în timpul ce va urma pe principala problemă a Europei – criza din zona euro.

Danemarca este unul din statele membre ale Uniunii Europene, care și-a păstrat propria monedă - coroana, iată de ce experții în domeniu, sînt de părerea că statul va fi departe de problema zonei euro și de discuțiile recente care s-au purtat în acest sens.

Cu toate acestea, premierul danez, Helle Thorning-Schmitt, în felicitarea adresată poporului, de revelion, a stipulat că țara sa, va face tot posibilul ca statele euro-

pene să dețină din nou controlul asupra economiei, și va opta pentru relansarea creșterii economice.

Șeful guvernului i-a rugat pe danezi să fie gata să înfrunte greutăți, deoarece înainte se așteaptă nu cel mai ușor an, în care deficitul bugetar ar putea crește.

Ceremonia solemnă de lansare a președinției daneze, va avea loc pe 11 ianuarie, la Copenhaga.

Următorul summit al șefilor Uniunii Europene, va fi organizat pe 30 ianuarie 2012. Despre organizarea evenimentului, a anunțat șeful reuniunii la nivel înalt, Herman van Rompuy. Potrivit oficialului, tema principală care urmează a fi abordată în cadrul întrunirii, va fi piața forței de muncă.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash**

În magazine se vînd doar ouă stampilate

Producătorii moldoveni de ouă sînt obligați, de la 1 ianuarie, să le stampileze. Pe fiecare ou va fi indicată țara de origine, localitatea, codul întreprinderii și data producerii.

Va fi marcată și categoria. Cifra 1 înseamnă că pasărea este crescută la sol, cifra 2 indică că pasărea este crescută liber, iar 3 - în cușcă.

Această hotărîre a fost aprobată de Guvern în anul 2010. A durat atît de mult pînă la implementare din cauza că producătorii nu aveau tehnologiile necesare. Cei care nu se vor conforma acestei decizii, primele luni vor fi avertizați, iar mai tîrziu se va recurge la amenzi usturătoare. Ministerul Agriculturii va începe verificările peste două săptămîni.

Din 2012, ni se promit 600 de servicii medicale noi în baza poliției de asigurare

Din 2012, vom putea beneficia de mai multe servicii medicale în baza poliției de asigurare medicală. Modificarea tarifulor a fost aprobată în cadrul unei ședințe de Guvern.

Astfel, potrivit Ministerului Sănătății, la cele circa 3700 de servicii medicale aprobate încă în anul 2004, au fost adăugate circa 600 de servicii noi, printre care: 61 de investigații ecografice noi, 127 de investigații cu raze roentghen noi, 106 investigații prin rezonanță magnetică noi, 41 de investigații fizioterapeutice, 53 de investigații de laborator, 50 de intervenții chirurgicale noi.

Ministrul Sănătății: Medicamentele vor continua să se ieftinească

Prețurile la unele medicamente vor continua să scadă în acest an, susține ministrul Sănătății, Andrei Usatîi.

„Lucrăm în fiecare zi la evaluarea prețurilor. În 2012, la 80 la sută din medicamente prețul va fi același, iar în rest se va atesta o scădere a prețurilor. Este o cifră estimativă”, a precizat Usatîi.

El a menționat că în 2012 va fi ținut sub un control mai riguros și procesul de prescriere a medicamentelor.

„Vom cere să fie sancționați medicii care prescriu medicamente ce nu aduc îmbunătățiri, dar reprezintă doar o povară pentru cetățeni. Evaluarea a arătat că există asemenea cazuri. Urmează să vedem dacă e vorba de necunoaștere sau de o cauză comercială”, a mai spus Usatîi.

De la 1 ianuarie 2012, accizele pentru automobile cresc în funcție de volumul motorului

Proprietarii și vînzătorii de automobile pot respira ușurați. Majorarea accizelor pentru unitățile de transport este nesemnificativă – cu mai puțin de 10 la sută, iar accizele pentru automobilele importate cresc cu aproape 7 la sută. Asta presupune politica bugetar-fiscală pentru acest an, adoptată de Parlament în lectură finală.

În cazul motoarelor cu benzină cu un volum de pînă la 1000 de centimetri cubi, accizele se vor majora de la 34 la 36 de eurocenți. Anterior, Guvernul planifica o creștere de pînă la 50 de eurocenți. Pentru motoarele cu un volum de la 1000 pînă la 1500 de centimetri cubi taxele se vor majora de la 45 la 48 de eurocenți.

Același lucru este valabil și pentru motoarele cu un volum de la 1500 pînă la 2000 de centimetri cubi. În cazul acestora accizele cresc de la 68 la 73 de eurocenți, față de un euro, cît era prevăzut inițial. Cu opt eurocenți cresc și accizele pentru motoarele cu volumul de la 2000 pînă la 3000 de centimetri cubi. Proporțional se majorează accizele și pentru motoarele diesel.

Astfel, pentru un volum de pînă la 1500 de centimetri cubi taxele se majorează de la 45 la 48 de eurocenți. În cazul motoarelor cu un volum de la 1500 pînă la 2500 de centimetri cubi creșterea constituie 8 eurocenți. Neschimbate rămîn doar taxele pentru motoarele puternice, cu un volum de la 3000 de centimetri cubi, în cazul celor cu benzină, și de la 2500 de centimetri cubi pentru cele diesel. În acest caz, cumpărătorul este nevoit să plătească 3,5 euro pentru fiecare centimetru cub.

Mai multe taxe locale în noul an

Primăria Capitalei introduce 2 taxe noi și modifică alte 4 deja existente.

Astfel, începînd cu noul an, se va forma un fond rutier municipal pe lîngă cel republican, iar șoferii vor achita dublu. De asemenea, se va introduce o taxă de piață pentru comercianții care au chioșcuri și gherete.

Totodată, cei care au casă vor achita o taxă de salubritate, la fel ca și locatarii de bloc. De asemenea, companiile de publicitate vor plăti în mod diferit pentru panourile instalate în oraș, în funcție de suprafața acestora.

Primăria vrea să introducă și taxa pentru parcare, însă mai întîi trebuie să instaleze aparate de taxat. Noile plăți urmează să fie puse în aplicare după ce vor fi aprobate de către Consiliul municipal.

IDOM: Înscrierea diagnosticului în certificatele de boală încalcă intimitatea persoanei

Înscrierea diagnosticului în certificatele de boală, care sînt prezentate la locul de muncă sau de studii, încalcă intimitatea persoanei. Problema este sesizată de către Institutul pentru Drepturile Omului. De cîțiva ani organizația reprezintă interesele unui cetățean care se judecă cu Ministerul Sănătății, cerînd retragerea certificatelor de boală discriminatorii. De cealaltă parte, Ministerul Sănătății recunoaște că e nevoie de o schimbare, dar spune că are nevoie de timp.

„Cînd am depus cererea de acțiune în judecată, în 2009, forma certificatului era așa că trebuia înscris diagnosticul. Norma este discriminatorie. Cînd ministerul a văzut că se merge pe cale judiciară a decis să codifice diagnosticul, dar a pus codurile stabilite de Organizația Mondială a Sănătății, care pot fi accesate de oricine pe Internet”, a comunicat directorul IDOM, Vanu Jereghi.

IDOM consideră că diagnosticul este o informație confidențială care ține doar de pacient și de medicul său. „Avem un caz cînd o colegă de-a noastră, avocat, a avut un avort spontan și nu s-a putut prezenta la ședința de judecată. A fost nevoită să aducă certificat medical unde scrie ce a avut și acesta a fost anexat la dosar. Acum oricine poate vedea din dosarul ei că a avut avort”, a spus Vanu Jereghi.

Avocatul IDOM, Andrei Lungu, susține că, în conformitate cu Legea privind drepturile și responsabilitățile pacientului, diagnosticul nu poate fi spus altcuiva fără acordul bolnavului. „Prin certificatul medical, unde se înscrie diagnosticul pacientului, se aduce la cunoștința patronului, contabilității și serviciului de cadre ce boală are angajatul. Aceasta încalcă dreptul omului la intimitate, sînt cazuri de boală chiar foarte delicate”, menționează avocatul.

Potrivit lui Andrei Lungu, codul introdus de Ministerul Sănătății, în luna mai 2010, a fost mai mult pentru a elimina barierele lingvistice dintre medici, dar nicidecum pentru protejarea pacienților.

Marina Berzedeian, consultantă în Serviciul de presă al Ministerului Sănătății, a declarat că demersurile cetățenilor și ale organizațiilor de protecție a drepturilor omului sînt în atenția instituției. „Deja s-au făcut unele încercări să se schimbe ceva, prin introducerea codului în loc de diagnostic, dar aceasta nu se poate realiza într-o perioadă scurtă de timp. Noi înțelegem că trebuie eliminat acest punct”, a spus Marina Berzedeian.

Certificatele de boală nu pot fi scoase pentru că în baza acestora se fac calculele pentru stabilirea indemnizației de incapacitate temporară de muncă. Potrivit Marinei Berzedeian, în prezent se lucrează la stabilirea unui alt mecanism de calcul. Îndată cum acesta va fi aprobat se va renunța la introducerea diagnosticului în certificatele medicale, chiar și în formă codificată.

De la 1 ianuarie 2012, circa 15 mii de plătitori de TVA din Moldova sînt obligați să prezinte rapoarte fiscale electronice

Beneficiarii acestui serviciu, sînt deocamdată agenții economici din municipiile Chișinău, Bălți și Comrat și care au un rulaj anual de minim 600 mii de lei.

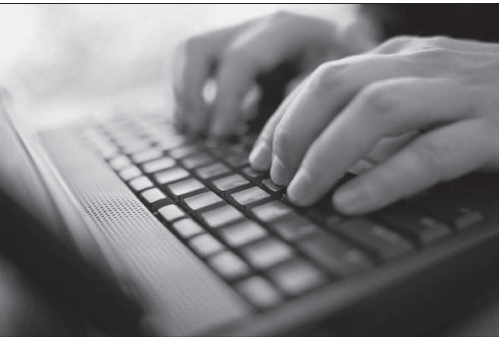
Din 1 ianuarie 2012, circa 15 mii de contribuabili, plătitori de TVA din Republica Moldova sînt obligați să prezinte dările de seamă fiscale doar în format electronic, prin intermediul serviciului „Declarație electronică” lansat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Potrivit FISC-ului, în prima etapă de implementare, de acest serviciu vor beneficia agenții economici din municipiile Chișinău, Bălți și Comrat, care au un rulaj anual de minim 600 mii de lei. În a doua etapă, care va începe la 1 ianuarie 2013, vor fi conectați la acest serviciu încă circa zece mii de contribuabili din întreaga țară.

Potrivit Serviciului Fiscal de Stat, introducerea raportării fiscale online va optimiza procesul de administrare fiscală prin prelucrarea mai operativă a informațiilor, simplificarea procedurii de raportare

fiscală și eliminarea factorului uman. Totodată, acest lucru este benefic atît pentru contribuabili, care economisesc timp și bani, cît și pentru Inspectoratul Fiscal, care astfel își va optimiza cheltuielile pentru procesarea datelor.

Pentru implementarea serviciului „Declarație electronică”, din bugetul de stat au fost alocate circa patru milioane de lei. Contribuabilii care achită TVA urmau să fie conectați gratuit la serviciu, pînă la 31 decembrie 2011. În cazul nesemnării acordului de conectare, agenții economici riscă o amendă de 450 de lei.

PREȘEDINTELE
REPUBLICII MOLDOVAПРЕЗИДЕНТ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

privind conferirea de distincții de stat unor
colaboratori ai organelor afacerilor interne
nr. 422-VI din 18.12.2011

Monitorul Oficial nr.227-232/659 din 23.12.2011

* * *

În temeiul art.88 lit.a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova

DECRETEAZĂ:

Articol unic. – Pentru îndeplinirea ireproșabilă a datoriei de serviciu, merite în combaterea criminalității și contribuție la asigurarea legalității și ordinii de drept, se conferă:

Ordinul „Credință Patriei” clasa III

domnului Simion CARP – colonel de poliție
domnului Ivan CEBOTARU – colonel de poliție
domnului Vasile IVAS – colonel de poliție
domnului Gheorghe MALIC – colonel de poliție;

Ordinul „Gloria Muncii”

domnului Vasile FLOREA – colonel de poliție în rezervă;

Medalia „Meritul Militar”

domnului Iurie CEBAN – plutonier adjutant de poliție
domnului Dumitru CUJBA – plutonier major de poliție
domnului Oleg DAVID – plutonier adjutant de poliție
domnului Nicolae MORARU – locotenent-colonel de poliție
domnului Silviu MUȘUC – colonel de poliție
domnului Constantin RARU – locotenent major de poliție
domnului Vitalie RUDICO – colonel al serviciului de salvare
domnului Ion SPÎNU – maior de poliție;

Medalia „Pentru Vitejie”

domnului Alexei LAVRINENCO – colonel al serviciului de salvare
domnului Vitali MUTAF – locotenent-colonel al serviciului de salvare.

PREȘEDINTELE INTERIMAR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Marian LUPU

Chișinău, 18 decembrie 2011.
Nr.422-VI.

Decretele Președintelui 422/18.12.2011 Decret privind conferirea de distincții de stat unor colaboratori ai organelor afacerilor interne
//Monitorul Oficial 227-232/659, 23.12.2011

Vezi lacunele din proiectul de Lege privind activitatea specială de investigație

Un proiect de lege bun, în corespundere cu rigorile internaționale, dar scris într-un limbaj stilistic nu tocmai adecvat. Este vorba despre proiectul de Lege privind activitatea specială de investigație, elaborat de Ministerul Justiției. Constatarea a fost făcută de către experții Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției. Totodată, experții centrului remarcă faptul că proiectul nu stabilește și o notă de fundamentare economico-financiară.

Noul proiect vine să substituie legea existentă privind activitatea operativă de investigații. Experții constată că, în linii generale, documentul este elaborat în conformitate cu standardele internaționale. Cel mai important lucru, în opinia experților, este că documentul stabilește clar autoritatea care poate dispune și efectua măsurile speciale de investigație. Respectiv, perchezițiile la domiciliu, interceptarea convorbirilor sau monitorizarea tranzacțiilor financiare nu vor mai fi măsuri aplicate haotic.

Pe de altă parte, experții constată că proiectul este scris ambiguu, nu este pe înțelesul tuturor și lasă loc de interpretări. O altă lacună, la fel de gravă, este, în opinia experților, lipsa notei financiare. Autorii proiectului nu specifică sursa mijloacelor bănești pentru aplicarea măsurilor de investigație. Iar neidentificarea acestor surse trage după sine efecte nu tocmai scontate de autorități.

Experții Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției au recomandat autorilor să redacteze textul proiectului de lege pînă cînd acesta va fi înaintat Parlamentului spre examinare.

În noul an cu probleme vechi. Societatea civilă cere Parlamentului să fie transparent

În noul an cu probleme vechi. Parlamentul Republicii Moldova continuă să rămână restanțier în asigurarea transparenței procesului decizional și a informării publice despre activitatea sa cotidiană. De asemenea, în cadrul activității organului suprem nu au fost aplicate dispozițiile și procedurile stabilite de Legea privind transparența în procesul decizional și de Regulamentul Parlamentului. Totuși, au fost înregistrate și unele evoluții pozitive. Acestea sînt principalele concluzii formulate de 36 de instituții și organizații neguvernamentale, reprezentante ale societății civile, cu privire la activitatea Legislativului pe parcursul anului 2011.

„Parlamentul Republicii Moldova este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova, iar deputații aleși prin vot direct de către cetățeni poartă o responsabilitate comună în fața acestora, responsabilitate ce începe de la asigurarea transparenței activității parlamentare. Asigurarea informării publice și a transparenței în activitate constituie o obligație a aleșilor față de alegători și o modalitate de sporire a nivelului încrederii publice în instituția Parlamentului, încredere care, în ultima perioadă s-a redus considerabil și conform sondajelor de opinie, a atins cele mai joase cote din ultimii zece ani (circa 13,6 % în noiembrie 2011 comparativ cu 30% în noiembrie 2010, conform datelor Barometruului Opiniei Publice)”, se menționează în apelul adresat aleșilor poporului de către organizațiile semnate, în vederea asigurării transparenței și informării publice în activitatea Parlamentului Republicii Moldova.

Autorii au salutat evoluțiile pozitive, pe care Parlamentul și Secretariatul acestuia le-au înregistrat în anul 2011: dezvoltarea noii pagini web, sporirea și îmbunătățirea conținutului informațional al acesteia; elaborarea Strategiei de comunicare a Parlamentului pentru anii 2011-2014; elaborarea Planului de dezvoltare strategică a Secretariatului ș.a. Totodată, activitatea Legislativului a devenit mai transparentă datorită interesului manifestat de mass-media și implicarea unor proiecte private în reflectarea ședințelor plenare (transmisiunea video online a ședințelor).

În studiu se constată, totuși, că în pofida dinamicii pozitive, Parlamentul Republicii Moldova continuă să rămână restanțier în asigurarea transparenței procesului decizional și a informării publice despre activitatea sa cotidiană. Semnatarii apreciază drept regretabilă neaplicarea în cadrul activității organului legislativ a dispozițiilor și procedurilor stabilite de Legea nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și de Regulamentul Parlamentului: pe pagina web nu sînt plasate regulile și procedurile de organizare și desfășurare a consultărilor publice; lipsesc anunțurile de organizare a consultărilor publice asupra proiectelor de acte legislative; nu este publicată informația despre coordonatorii procesului de consultare publică în cadrul comisiilor parlamentare; nu se asigură publicarea și consultarea la timp a proiectelor de acte legislative; lipsesc rapoartele anuale ale comisiilor parlamentare privind transparența în procesul decizional; nu sînt publicate procesele verbale ale ședințelor publice ale comisiilor permanente; este tergiversată publicarea stenogramelor ședințelor plenare etc. Printre problemele care afectează transparența și imaginea Legislativului este menționată și publicarea cu întârziere sau chiar lipsa unor declarații de venit, averi și interese ale unor deputați și funcționari ai Secretariatului. De asemenea, informația despre voturile exprimate de deputați, intervențiile legislative și de control ale acestora nu este sistematizată și oferită public, rapoartele în domeniu au caracter sumar și se reali-

zează doar prin eforturile organizațiilor societății civile.

Potrivit semnatarilor apelului, lipsa informațiilor de interes public și aplicarea defectuoasă sau nerespectarea dispozițiilor legale de către însuși emitentul principal al acestora – Parlamentul țării, reduce considerabil din cultura juridică a cetățenilor și sporește gradul de neacceptare a normelor juridice ce reglementează toate domeniile vieții sociale, contribuie la creșterea nihilismului juridic.

Pornind de la constatările făcute, cele 36 de organizații solicită Parlamentului Republicii Moldova să asigure publicarea pe pagina sa oficială

consultărilor publice de către comisiile parlamentare;

4. Proiectele de acte legislative supuse consultării publice în Parlament, cu toate actele necesare (note de informare, tabelele de divergențe, evaluări de impact etc.);

5. Anunțurile privind organizarea ședințelor publice ale Biroului permanent al Parlamentului, ale comisiilor parlamentare permanente, speciale și de anchetă (cu menționarea datei ședinței, locului și persoanei de contact);

6. Indicarea în anunțurile de presă a datelor de contact ale persoanelor responsabile de comunicarea cu mass-me-

10. Informația despre actele legislative aflate pe agenda Parlamentului, inclusiv informații despre autorii acestora, stadiul de examinare, modificările survenite în procedura legislativă parcursă.

Autorii menționează că toate aceste informații nu au caracter secret, iar publicarea lor nu presupune costuri suplimentare din moment ce există deja în format electronic în arhivele Parlamentului. În schimb, publicarea lor din oficiu va constitui o dovadă în plus că Parlamentul respectă drepturile alegătorilor și ale oricărui cetățean, și asigură accesul la informațiile de interes public. Mai mult,

ciația Investitorilor Străini (FIA), Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC), Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”, Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM), Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), Centrul „Acces-Info”, Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”, Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), Centrul „EXPERT-GRUP”, Asociația „Terra – 1530”, Mișcarea Ecologistă din Moldova, Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate, Organizația „Gender-Centru”, Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS „Viitorul”), Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova, Institutul de Politici Publice (IPP), Centrul de Resurse Juridice (CRJ), Institutul pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, Clubul Politic al Femeilor 50/50, Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI), Centrul de Informații „GENDERDOC-M”, Asociația pentru Politică Externă (APE), Asociația „Femeia pentru

Societatea Contemporană” (AFSC), Fundația Est Europeană Moldova, Transparency International-Moldova, Asociația de Dezvoltare social-culturală „DELFIN”, Asociația pentru Transparență și Dezvoltare Civică, Secretariatul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte, Asociația „MOSTENITORII”, Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) „Habitat”, Organizația „Generația Mea”, Organizația „Always Together”, Asociația Presei Electronice din Moldova (APEL), Organizația „Вдохновение”.

Lilia DUMINICA

de Internet (www.parlament.md), începînd cu 1 februarie 2012, a următoarelor informații:

1. Procesele-verbale ale ședințelor publice ale Biroului permanent al Parlamentului, ale comisiilor parlamentare permanente, speciale și de anchetă;

2. Înregistrarea audio a ședințelor Parlamentului și plasarea tuturor stenogramelor existente ale ședințelor (începînd cu anul 1990), spre acces public, publicarea stenogramelor ședințelor curente în termen restrîns;

3. Regulile și procedurile de organizare și desfășurare a

dia și altor persoane interesate/implicate în respectivele activități;

7. Indicarea în anunțurile și comunicatele de presă a datelor de contact ale coordonatorilor procesului de consultare din cadrul comisiilor permanente, Secretariatului Parlamentului;

8. Toate declarațiile de venituri, averi și declarațiile de interese ale deputaților și funcționarilor Secretariatului Parlamentului (începînd cu anul 2009);

9. Poze, CV-uri și date de contact (e-mail, telefon, fax) ale tuturor deputaților în Parlament;

acțiunile respective vor constitui un pas important spre eficientizarea și creșterea transparenței Legislativului, asigurînd sporirea încrederii în această instituție fundamentală a statului. Indirect, aceste măsuri vor contribui la asigurarea unui grad mai înalt de respect și aplicare a actelor emise de instituția legislativă.

Menționăm că Apelul pentru asigurarea transparenței și informării publice în activitatea Parlamentului Republicii Moldova a fost semnat de următoarele organizații: Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT), Aso-

acțiunile respective vor constitui un pas important spre eficientizarea și creșterea transparenței Legislativului, asigurînd sporirea încrederii în această instituție fundamentală a statului. Indirect, aceste măsuri vor contribui la asigurarea unui grad mai înalt de respect și aplicare a actelor emise de instituția legislativă.

Lilia DUMINICA

CHDOM: Pedepsa pentru polițiștii care aplică tortura este prea blîndă

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova (CHDOM) consideră că pedeapsa aplicată polițiștilor condamnați pentru tortură este prea blîndă, iar legea la acest capitol trebuie înăspriată.

În acest context, șeful Secției judiciare-penale a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, a comunicat că în 2011 în judecată au ajuns în jur de 40 de cauze intentate pe numele polițiștilor care au aplicat tortura. În doar 2, maximum 3 cazuri, polițiștii au primit pedepse reale, adică închisoare de pînă la 5 ani. În rest au fost condamnați la pedepse cu suspendare.

Directorul executiv al Comitetului Hel-

sinki pentru Drepturile Omului, Teo Cârnaț, a declarat că pentru a lichida sau cel puțin a reduce fenomenul, este necesar de înăspriț pedepsele. Să se dea chiar și 10-15 ani privațiune de libertate.

Teo Cârnaț precizează că, înainte de a pronunța sentința, judecătorul ia în considerație mai multe circumstanțe – atenuante și agravante. În majoritatea cazurilor, instanța recurge la aplicarea pedepsei cu suspendare dacă inculpatul nu are antecedente penale.

„Odată ce polițiștii au aplicat tortura și au săvîrșit infracțiunea pentru prima dată, se mai ia în considerație că tortura sau acel tra-

tament antiuman și degradant i-a fost aplicat unei persoane cu scopul de a descoperi o altă infracțiune. Judecătorul consideră această circumstanță atenuantă, care face ca pedeapsa să fie mult mai blîndă decît cea față de alte persoane care comit infracțiuni în alte situații”, a notat Teo Cârnaț.

Un alt moment ține de natura umană – atît breasla polițiștilor, a procurorilor, cît și a judecătorilor de obicei este foarte indulgentă față de unii colegi care au exercitat și mai exercită funcții la stat. „Vorba moldoveanului – corb la corb ochii nu-și scoate. Și de obicei predomină mai mult a treia decît celelalte două. În

aceeași situație ar putea să se pomenească și procurorul, și judecătorul, dînd un exemplu prost, s-ar putea, ulterior, după astfel de precedent, să se comporte cu el la fel, fiindcă nu-i nimeni sînt în sistemul de judecată. În breaslă nu se recurge la pedeapsa cu privire de libertate”, a declarat directorul executiv CHDOM.

Teo Cârnaț a menționat că, prin aplicarea pedepsei cu suspendare justiția nu se înfăptuiește. De cele mai multe ori cei care au fost supuși torturii sau pedepsei inumane nu sînt satisfăcuți de decizia pronunțată și o atacă în instanța superioară.

Procurorii îngrijorați de tendințele suicidale în rîndurile deținuților

Șase deținuți s-au sinucis în penitenciarele din țară pe parcursul anului 2011, cu unul mai mult decît în 2010. În aceeași perioadă, în locurile de detenție au fost înregistrate 497 cazuri de automutilări, față de 541 în anul precedent. Sînt datele prezentate în urma analizei comparative cu privire la cazurile de suicid și automutilări în rîndurile condamnaților, efectuată de Secția control al executării pedepselor și locurilor de detenție a Procuraturii Generale.

Potrivit procurorilor, insuficiența financiară din sistemul penitenciar împiedică crearea condițiilor decente pentru întreținerea deținuților și executarea legislației în domeniu. Totodată, soluționarea problemelor menționate este pusă în sarcina mai multor servicii din cadrul penitenciarului, cum ar fi: serviciul educativ, psihologic, serviciul medical, serviciul regim și supraveghere și serviciul securitate.

Conform datelor prezentate, pe parcursul anului 2011, psihologii au examinat 2819 condamnați, dintre care s-au evidențiat 340 de persoane predispuse spre suicid (58) și automutilare (282).

În rezultatul discuțiilor cu specialistul, deținuții cu tendințe suicidale sînt luați la evidența psihologului și introduși în „grupa de risc”. Persoanelor din această categorie li se asigură asistența psihologică în funcție de problemele și necesitățile pe care le au. Procurorii menționează, însă, că deși sînt prevăzute 20 de funcții, în prezent medici psihiatri activează doar în patru din totalul celor 17 instituții penitenciare din țară: Penitenciarul nr.6 - Soroca, Penitenciarul nr.15 - Cricova, Penitenciarul nr.17 - Rezi-na și Penitenciarul nr.16 - Pruncul. Nivelul sănătății deținuților din

sistemul penitenciar depinde de condițiile de întreținere și alimentare, precum și de ereditatea fiecărui condamnat. Potrivit rezultatelor cercetării, majoritatea deținuților sînt afectați de maladii cronice, in-

chid că în Republica Moldova sînt încălcate drepturile fundamentale ale deținuților, fapt ce creează țării noastre o imagine negativă pe plan internațional.

Procuratura Generală a sesizat Ministerul Justiției asupra încălcărilor stabilite, solicitînd Departamentul Instituțiilor Penitenciare monitorizarea permanentă a situației deținuților. Procurorii au cerut, totodată, să fie întreprinse măsuri pentru depistarea persoanelor predispuse la suicid și automutilare, cu desfășurarea complexă și individuală a măsurilor de prevenire a acestora.

fecția HIV/SIDA, narcomanie, tulburări mintale, tuberculoză etc., fapt ce necesită asistență medicală sporită. De asemenea, situația epidemiologică de tuberculoză în rîndurile deținuților rămîne a fi una tensionată.

Neajunsurile din sistemul penitenciar elucidate de procurori sînt reflectate și în rapoartele Comitetului European pentru prevenirea torturii și altor pedepse inumane sau degradante. Rapoartele con-

Menționăm că la 1 decembrie 2011, în penitenciarele din țară erau deținuți 6171 persoane. În total, pe teritoriul republicii activează 17 penitenciare: nr.1 - Taraclia, nr.2 - Lipcani, nr.3 - Leova, nr.4 - Cricova, nr.5 - Cahul, nr.6 - Soroca, nr.7 - Rusca, nr.8 - Bender, nr.9 - Pruncul, nr.10 - Goian, nr.11 - Bălți, nr.12 - Bender, nr.13 - Chișinău, nr.15 - Cricova, nr.16 - Pruncul, nr.17 - Rezina, nr.18 - Brănești.

Lilia DUMINICA

Examenul practic la șoferie va fi monitorizat online

În Republica Moldova va fi introdus sistemul de monitorizare în regim online a examenului practic la șoferie. De săptămîna viitoare, candidații de a obține permisul de conducător auto din Chișinău și din 8 raioane vor susține examenul respectiv în vehicule dotate cu camere video și sisteme GPS.

Pavel Filip, ministru al Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, a prezentat presei noul sistem, aflat în regim de testare de o lună în Chișinău. Sistemul permite monitorizarea video și audio în regim online a examenului, cu posibilitatea de înregistrare a datelor pe serverul central al Întreprinderii de Stat „Registru”, posibilitatea de urmărire a rutei unde s-a deplasat automobilul prin intermediul GPS-ului, precum și posibilitatea de a urmări de la distanță ce se întîmplă în timpul examenului.

Potrivit lui Filip, datorită noului sistem se prevede crearea unei comisii mixte de supraveghere a examenului respectiv, în care vor fi incluși reprezentanți de la Ministerul Afacerilor Interne, cel al Educației, al Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și de la MTIC.

Ministrul a specificat că implementarea noului sistem, care presupune o mai mare transparență în timpul examenului și excluderea factorului uman, are drept scop eliminarea corupției din domeniu, fapt care va conduce la ridicarea calificării șoferilor.

Ilie Bricicar, șef-adjunct de secție la „Registru” a specificat că în prezent o treime din autovehiculele utilizate pentru susținerea probei practice la șoferie din țară sînt dotate cu sisteme de monitorizare online, iar pînă în anul 2013 tot parcul va fi renovat.

ÎS „Registru” a investit în proiect peste 1 milion de lei. Anual, peste 60 de mii de candidați solicită obținerea permisului de conducere.

Șeful Delegației UE la Chișinău, mulțumit de realizările Moldovei

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevedere cu ambasadorul Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene la Chișinău.

În cadrul discuției au fost abordate subiecte ce țin de agenda europeană a Republicii Moldova și incidentul ce a avut loc la 1 ianuarie 2012, pe podul de la Vadul lui Vodă.

Dirk Schuebel a felicitat premierul și Guvernul Republicii Moldova pentru modul în care au realizat în 2011 angajamentele asumate în domeniul integrării europene. „UE va susține și în continuare Republica Moldova pe calea reformelor și democratizării și mizează că anul 2012, va fi la fel de bun ca și anul care a trecut”, a spus Dirk Schuebel.

Vlad Filat a menționat, la rîndul său, că Republica Moldova a reușit să îndeplinească toate angajamentele asumate, pe plan intern însă, o restanță rămîne nealegerea președintelui. „Sper că în anul 2012 vom reuși, cu calm și rațiune, să realizăm și acest angajament”, a specificat Vlad Filat.

Șeful Cabinetului de Miniștri s-a referit și la incidentul soldat cu moartea lui Vadim Pisari. Premierul și-a exprimat regretul față de cele întîmplate, menționînd că autoritățile au întreprins toate acțiunile necesare pentru derularea unei investigații obiective. La rîndul său, Dirk Schuebel a menționat că Uniunea Europeană susține Republica Moldova și va continua să contribuie la identificarea unei soluții viabile pentru conflictul transnistrean.

Regulile plasării comentariilor pe pagina-web oficială a Ministerului Afacerilor Interne

În vederea facilitării comunicării cu societatea civilă, consultării opiniei publice și evaluării activității instituției, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a introdus opțiunea de plasare a comentariilor la știrile de pe pagina sa web – www.mai.gov.md.

Astfel, după introducerea acestei opțiuni, cetățenii pot lăsa comentariile lor la subiectele abordate în comunicatele de presă, care sînt afișate pe pagina-web, după aprobare de către moderator.

Așadar, în scopul responsabilizării persoanelor dornice de a plasa comentarii la știrile de pe site-ul instituției vizate, precum și în scopul respectării drepturilor lor în această privință, Ministerul Afacerilor Interne reiterează condițiile de care trebuie să se țină cont la plasarea comentariilor pe pagina-web oficială

Prin urmare:

- comentariile pot fi plasate fără restricții și necesitatea înregistrării;
- persoana care a plasat comentariul poartă răspunderea deplină pentru conținutul acestuia;
- Ministerul Afacerilor Interne nu răspunde de conținutul stilistic și gramatical al comentariului;
- comentariile care conțin cuvinte necenzurate sau comportă o tentă evident agresivă la adresa Ministerului Afacerilor Interne – nu vor fi plasate;
- nu se admite plasarea comentariilor cu conținut publicitar;
- în cazul în care doriți să faceți declarații sau precizări, pe marginea subiectelor abordate, sînteți rugați să lăsați datele de contact;
- persoanele care consideră că drepturile lor la plasarea comentariilor au fost încălcate de către moderator, pot trimite o cerere în scris la adresa de e-mail presa@mai.gov.md.

De menționat că, această acțiune face parte din Programul strategic de modernizare tehnologică a guvernării.

Cor. DREPTUL

Recomandări de prevenire a furturilor

Fotofotă sărbătorilor constituie, pentru hoți, un bun prilej de a acționa. Potrivit unor date, anume în această perioadă, crește numărul cazurilor de furt.

În acest context, Ministerul Afacerilor Interne realizează un complex de activități preventiv-profilactice de prevenire generală a furturilor, menite să asigure protecția bunurilor patrimoniale ale cetățenilor.

Activități preventiv-profilactice în locurile publice

- Aveți grijă de bunurile dumneavoastră atunci cînd vă aflați în locuri aglomerate, la piață, în magazine, în mijloacele de transport în comun etc.
- Nu afișați bunurile de valoare atunci cînd vă aflați în locuri publice.
- Nu vă lăsați copiii nesupravegheați și nu permiteți să poarte la vedere cheia de la locuință.
- Nu răspundeți la provocări cu violență, încercați să evitați conflictele, iar dacă nu reușiți, sunați de urgență la numărul 902.
- Nu consumați în exces băuturi alcoolice, comiterea faptelor antisociale poate fi înlesnită de consumul de alcool.
- Nu lăsați niciodată portmoneul la vedere, în bagaje sau deasupra cumpărăturilor.
- Locul cel mai sigur pentru păstrarea portmoneului este buzunarul interior al vestimentației.
- Feriți-vă de priviri indiscrete cînd scoateți banii.

Activități preventiv-profilactice în mijloacele de transport public

- Fiți atenți la comportamentul persoanelor de lângă dumneavoastră, cînd așteptați mijloacele de transport public.

- Țineți, pe cît posibil, bagajul așezat în fața dumneavoastră.

- Supravegheați atent buzunarele și geanta în care aveți bani și documente, pentru a preveni furtul acestora.
- Pregătiți din timp banii pentru achitarea călătoriei, pentru a nu expune la vedere toată suma pe care o posedați.

Activități preventiv-profilactice în tren

- Nu lăsați bagajele nesupravegheate, nici pentru perioade scurte de timp.
- Nu consumați băuturi alcoolice, sucuri sau cafea, propuse de persoane necunoscute.
- Nu încredințați bunurile personale și bagajele unor persoane necunoscute.
- La urcarea și coborîrea din tren, supravegheați atent bagajele și buzunarele.
- La achitarea călătoriei, nu expuneți la vedere întreaga sumă de bani pe care o aveți la dumneavoastră.
- Evitați transportarea unor sume mari de bani sau valori.
- Cereți să vi se prezinte, și verificați cu atenție, legitimațiile persoanelor care își declină calități oficiale, rețineți numele acestora și instituția din care fac parte.
- Dacă pe timpul călătoriei luați cunoștință despre săvîrșirea vreunei infracțiuni, sesizați îndată poliția transporturi din stațiile de cale ferată și din trenurile de călători.

Cor. DREPTUL

Cronică

Căutat îndelung și condamnat
pentru escrocherie

Judecătoria din Edineț l-a condamnat pe un bărbat la 9 ani de închisoare pentru comiterea a patru infracțiuni. Bărbatul a comis niște escrocherii împreună cu soarta lui. Inculpatul s-a aflat în căutare din 2009 și a fost reținut abia în vara anului 2011, iar soția acestuia a fost trasă la răspundere penală în 2010.

Sentința este cu drept de atac, conform prevederilor legale, se precizează într-un comunicat al Procuraturii Generale.

Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție a demonstrat în instanță că, în 2008, inculpatul și soția lui au confecționat un certificat de salariu fals pe numele bărbatului, cu ajutorul căruia au primit un împrumut ipotecar în valoare de 13 mii dolari SUA.

Din probele acumulate de procurori, mai reiese că, în anii 2007-2010, inculpatul a primit în chirie cinci automobile de la trei agenți economici și de la o persoană fizică. După ce încheia o afacere, bărbatul dispărea cu bunurile luate în chirie. Prin această metodă, el le-a cauzat părților vătămate un prejudiciu de aproape un milion de lei.

Femeie în vîrstă de 47 de ani
acuzată de omor

În sectorul Botanica al Capitalei, a fost depistat cadavrul unui bărbat, cu urme de moarte violentă, comunică Comisariatul General de Poliție.

Cadavrul a fost descoperit, recent, într-un apartament de pe str. N. Titulescu. Victima în vîrstă de 55 de ani, a fost găsită de rude, care s-au alarmat, cînd acesta nu răspundea la telefon. Polițiștii sosiți la fața

locului, au stabilit că bănuită este femeia în vîrstă de 47 de ani, judecată anterior și care locuia în apartamentul victimei. Aceasta a recunoscut, că a lovit bărbatul de două ori cu cițitul, pentru că nu voia să intre în relații intime cu el.

Dacă va fi găsită vinovată, femeia riscă de la 8 pînă la 15 ani de detenție.

De frica soacrei și a soției și-a
ascuns mașina în pămînt

Un bărbat de 35 de ani, originar din orașul Hîncești riscă o amendă usturătoare după ce a depus mărturie false la poliție. Bărbatul a alertat poliția precum că cineva i-ar fi furat mașina. Ulterior, însă, a recunoscut că singur a îngropat mașina în pămînt de teamă să nu o ia soacra și soția cu care nu era în relații prea bune.

Potrivit Comisariatului General de Poliție, incidentul s-a produs la finele lunii trecute. Bărbatul a telefonat la poliție și a anunțat că i-a fost furat automobilul de modelul Honda, care ar fi fost parcat lîngă un centru comercial din Chișinău. După ce oamenii legii s-au deplasat la fața locului pentru a investiga cazul, bărbatul a recunoscut că el a înscenat furtul, camuflînd mașina în pămînt la o rudă apropiată din Hîncești.

Bărbatul a declarat la audieri că locuia cu soția și soacra sa în Italia, dar s-a întors recent în Republica Moldova pentru că cele două femei vroiau să îi ia mașina. „Ca să nu rămîn ca prostul, m-am gîndit să vin acasă cu mașina și am ascuns-o, gîndindu-mă că nimeni nu o va găsi. Am înscenat furtul pentru ca mașina să nu ajungă înapoi în Italia”, a spus bărbatul.

Automobilul a fost procurat din banii bărbatului, dar era înregistrat pe numele soacrei. Pe marginea acestui caz a fost deschisă o anchetă. Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă să fie sancționat contravențional cu amendă dură pentru declarații false.

Violență în familie soldată cu
urmări grave

Doi bărbați vor sta după gratii pentru că au aplicat violența asupra membrilor familiilor lor.

În primul caz, în baza probelor acumulate de procurori s-a stabilit că, în aprilie curent, un bărbat din sect. Ciocana, fiind în stare de ebrietate s-a luat la ceartă cu fratele său.

Conflictul dintre bărbați a luat amploare, iar agresorul a lovit crunt victima, care în urma leziunilor cauzate a decedat. Inculpatul a fost condamnat la 5 ani de închisoare.

Un alt caz de violență în familie a fost investigat de procurorii din Florești, care au demonstrat vinovăția unui bărbat care și-a agresat fizic mama.

În concret, în octombrie curent, fiind în stare de ebrietate, inculpatul și-a luat la pumni mama pentru că îl mostra de fapt că prea des consumă alcool.

De menționat că bărbatul în vîrstă de 53 de ani se află la evidența medicului cu diagnosticul – alcoolism cronic.

Instanța de judecată a condamnat inculpatul la 4 luni de închisoare cu aplicarea tratamentului medical forțat.

Sentințele pot fi atacate în instanța superioară.

Procurorii investighează incidentul
din zona de securitate din Pîrîta

Procuratura raionului Dubăsari investighează legalitatea acțiunilor șefului schimbului de post nr.9 al Forțelor de Menținere a Păcii din partea Federației Ruse, care l-a rănit mortal, din arma de foc, pe un cetățean al Republicii Moldova.

Incidentul s-a produs pe 1 ianuarie, ora 07.00 pe segmentul podului de peste râul Nistru.

Victima se deplasa cu un automobil marca VAZ - 2101 din satul Pîrîta spre localitatea Vadul lui Vodă, cînd în viteză, a dezbătut bara de protecție a postului nr.9 și fără a reacționa la semnalul santinelor de post de a opri, a plecat de la fața locului.

Peste puțin timp, făcînd cale întoarsă pe același segment, șoferul VAZ-ului a fost semnalat de către pacificatori să oprească. Victima însă nu a reacționat, continuîndu-și deplasarea. Șeful schimbului de post a efectuat cîteva trageri din arma din dotare AKC 74. Ca rezultat, un glonte a străpuns ușa pasagerului din stînga și a pătruns prin scaunul șoferului rîndindu-l grav în regiunea spatelui.

La solicitarea militarilor postului nr.9 au venit medicii care au transportat victima la Spitalul de Urgență din Chișinău, unde la scurt timp aceasta a decedat.

Imediat la fața locului s-au deplasat reprezentanții organelor de drept din raionul Dubăsari, ai Comisiei Unificate de Control din partea Republicii Moldova, Ucrainei, Rusiei și rmn transnistrene, precum și comandantul Forțelor Pacificatoare din raionul Dubăsari din partea Federației Ruse, Evghenii Zotov.

În rezultatul investigațiilor efectuate de Procuratura Dubăsari privind incidentul produs în zona de securitate din Pîrîta, a fost decisă pornirea urmăririi penale pe faptul *vătămării intenționate grave a integrității corporale care a provocat decesul victimei* – art.151 alin.(4) Cod penal.

Ținînd cont de caracterul complex al cauzei penale, printr-o ordonanță a fost dispusă exercitarea în continuare a urmăririi penale, pe acest caz, de Secția investigații și infracțiuni în Forțele Armate a Procuraturii Generale.

Cor. DREPTUL

Basarabeni cu cetățenie română pot să
muncească în 20 de state ale UE

Anul 2012 aduce vești bune pentru românii care vor să muncească dincolo de graniță. Astfel, cetățenii Republicii Moldova, care au și cetățenia României sînt așteptați cu brațele deschise în 20 de țări din Uniunea Europeană, dintre care unele ce nici nu voiau să audă de români.

Este vorba despre Germania, Franța, Luxemburg și Austria, care sînt gata să primească meseriași români în zeci de sectoare.

Germania are nevoie de români cu studii superioare, dar și de lucrători sezonieri. În Franța și Luxemburg românii sînt bineveniți mai ales în agricultură, turism și construcții. Iar în Austria își pot găsi de lucru zidarii, dulgherii, sudorii și bucătarii.

Rămîne pe listă și Italia, care tocmai a anunțat că ridică restricțiile în 2012 pentru muncitorii români.

Și Marea Britanie rămîne o destinație preferată pentru români. Radu face bani frumoși ca sudor. De aceea, s-a și hotărît să rămînă acolo. Simte că numai așa îi poate oferi un viitor mai bun fiului sau, Dragoș, care s-a acomodat rapid în Marea Britanie.

Un raport al Comisiei Europene arată că românii au contribuit cu 0,3% la Produsul Intern Brut al întregii Uniuni Europene.

Cu toate acestea, 2011 a fost un an cu uși închise pentru români în 11 țări din cauza ratei șomajului, care a atins un nivel alarmant.

Irlanda, Belgia, Olanda și Marea Britanie au anunțat că prelungesc restricțiile pentru muncitorii români pînă la sfîrșitul lui 2013.

Singurii care vor putea intra în aceste țări sînt aceia care vor primi contracte individuale de muncă din partea unor angajatori.

De la 1 ianuarie 2012, moldovenii de peste hotare
primesc doar pașapoarte biometrice

Cele 33 de ambasade și consulate ale Republicii Moldova sînt asigurate cu echipament special, astfel că, de pe 1 ianuarie 2012, eliberează moldovenilor de peste hotare doar pașapoarte biometrice. Ministerul de Externe a prezentat tehnologia modernă, cumpărată pe bani europeni, cu ajutorul căreia vor fi procesate datele biometrice.

Noua tehnologie va permite tipărirea în format digital a amprentelor, pozei și semnăturii solicitanților de pașapoarte.

Autoritățile spun că această nouă modalitate de perfectare a actelor va spori securitatea datelor cu caracter personal ale cetățenilor aflați peste hotare.

„Dacă pînă acum, datele lor se stocau în calculatoarele consulilor, începînd de la 1 ianuarie, toate aceste date sînt pe serverul Ministerului de Externe și în Registrul de stat al populației”, a comunicat Radu Cucos, șef, Direcția relații consulare a MAEIE.

Astfel, accesul la datele cu caracter personal ale cetățenilor este limitat, iar informațiile sînt procesate mult mai repede, eroarea umană fiind, practic, eliminată. Uniunea Europeană a achitat două milioane de euro pentru finanțarea acestui proiect. Perfectarea unui pașaport biometric costă între 700 și 1400 de lei, în funcție de termenul solicitat.

Angajatorii vor achita trei zile din concediile
medicale ale angajaților

Angajatorii vor achita trei zile din concediile medicale ale angajaților, spre deosebire de una, cum plăteau pînă în prezent. Un proiect de lege în acest sens a fost aprobat de către Parlament.

Proiectul a generat replici dure între deputați și viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ana Vasilachi.

Potrivit viceministrului, cheltuielile statului pentru concediile medicale ale salariaților cresc de la an la an (2008 - 231,8 mii lei, 2010 - 598,2 mii lei). „Din acest motiv, se propune ca prima zi de concediu de boală să fie achitată din contul angajatului, iar statul va acoperi cheltuielile începînd cu ziua a cincea din bugetul asigurărilor sociale. Aceste modificări vor permite economii

în 2012 de peste 72,74 mil. lei”, a spus Vasilachi.

Deputatele PCRM, Galina Balmoș și Oxana Domenti, au criticat dur proiectul de lege, pentru că „patronatele și sindicatele s-au pronunțat împotriva modificărilor la legislație”.

Criticile comuniștilor i-au mirat pe deputații din AIE, care au spus că acest proiect de lege a fost elaborat încă în timpul guvernării comuniste în 2007.

Speakerul Marian Lupu a mustrat deputatele, pentru că „isterizează examinarea proiectelor de lege”.

„Am observat că atunci cînd în Parlament discută femeie cu femeie, tare rele mai sînteți. Vă rog să fiți mai calme”, a solicitat Lupu.

Poliția rutieră a pornit un atac contra
șoferilor în stare de ebrietate

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, Direcția poliției rutiere a declanșat o operațiune specială – „Stare de ebrietate”, în scopul contracarării consumului de alcool printre conducătorii auto aflați în trafic.

Raidurile agenților de circulație se desfășoară în perioada 24 decembrie 2011 - 24 ianuarie 2012 și are scopul de prevenirea a situațiilor de accidente și perturbarea climatului rutier în perimetrul municipiului Chișinău

În cadrul operațiunii, poliția rutieră urmează să depisteze conducătorii auto în stare de ebrietate, cu ulterioara atragere la răspundere legală. De asemenea, vor fi desfășurate diverse măsuri de prevenire

și profilaxie, pentru combaterea celui mai grav viciu din rîndurile șoferilor.

● La solicitarea cititorilor

Modul de stabilire și plată a ajutorului social

(Continuare.)

Începutul nr.48(403) 2011)

La calcularea venitului global mediu lunar al familiei sînt luate în considerare, următoarele tipuri de venituri:

a) veniturile sezoniere, ocazionale, cele obținute din activitatea agricolă a gospodăriilor țărănești (de fermier) și în gospodăriile casnice auxiliare sau din activități bazate pe folosirea terenurilor agricole;

b) toate tipurile de pensii și prestații sociale care se plătesc mai rar decît o dată în lună, indiferent de organul care a stabilit plata;

c) remitențele de la membrii familiei sau de la alte persoane din țară sau de peste hotare;

d) plățile pentru descoperiri, invenții, mostre industriale și propuneri de raționalizare, precum și din drepturile de autor și drepturile conex;

e) ajutorul financiar de la persoane fizice și juridice;

f) plățile din prestarea serviciilor în baza unui contract civil;

g) indemnizația unică pentru tinerii specialiști, angajați la lucru, conform repartizării în instituțiile de învățămînt, instituțiile ocrotirii sănătății, asistenței sociale, științifice și celor din cultură și artă;

h) orice economii în monedă națională sau străină, indiferent de locul sau modul în care sînt păstrate;

i) veniturile obținute din moștenire sau donație;

j) veniturile obținute din câștiguri la loterie;

k) veniturile obținute din operațiuni comerciale cu bunurile mobile și imobile ce le aparțin cu drept de proprietate membrilor familiei;

l) veniturile obținute din burse, burse de studiu sau alte plăți, indiferent de forma de învățămînt;

m) veniturile obținute din drepturile salariale de la locul principal de muncă și din munca prin cumul, inclusiv indemnizațiile unice și veniturile din desfășurarea oricărui tip de activitate de antreprenoriat;

n) veniturile obținute din pensiile de întreținere;

o) veniturile obținute din toate tipurile de pensii și prestații sociale lunare (compensații, indemnizații, alocații etc.), indiferent de organul care a stabilit plata.

Veniturile indicate la lit.a) - g) se iau în considerare pentru luna anterioară celei în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social, calculate ca suma medie lunară pentru ultimele 12 luni. Veniturile indicate la lit. h) - k) se iau în considerare pentru luna anterioară celei în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social, calculate în mărime de 50 lei pentru fiecare 1000 lei complete, începînd cu cea de a doua mie de lei. Veniturile indicate la lit. l) - o) se iau în considerare în mărime deplină, cu excepția veniturilor obținute din drepturile salariale care se iau în consi-

derare cu ignorarea a 60 lei pentru fiecare membru care realizează astfel de venituri.

Pentru determinarea veniturilor obținute din activitatea agricolă a gospodăriilor țărănești (de fermier), precum și în gospodăriile casnice auxiliare sau din activități bazate pe folosirea terenurilor agricole, indiferent de mărimea terenurilor avute în proprietate sau luate în arendă, se utilizează venitul net al unei gospodării țărănești și auxiliare, calculat în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 514 din 10 mai 2007 „Privind aprobarea unor acte normative”.

La calcularea venitului global mediu lunar al familiei, următoarele tipuri de venit nu se iau în considerare:

a) indemnizația unică la nașterea copilului;

b) ajutorul oferit la deces;

c) plățile oferite la lichidarea consecințelor calamităților naturale sau situațiilor excepționale;

d) cheltuielile de deplasare (în limitele normelor stabilite de Guvern);

e) indemnizația unică de încadrare a șomerilor, în baza contractului individual de muncă, în localitățile situate la o distanță de 30 km de la localitatea în care își au domiciliul, egală cu un salariu mediu pe economie pentru anul precedent;

f) indemnizația unică de instalare a șomerilor care se încadrează, în baza contractului individual de muncă, într-o altă localitate, egală cu 3 salarii medii pe economie pentru anul precedent;

g) ajutorul social, ajutorul pentru perioada rece a anului, ajutorul material din bugetele de toate nivelurile, inclusiv din fondurile locale și/sau Fondul republican de susținere socială a populației, care are destinație specială.

Deținerea anumitor bunuri mobile și imobile, utilizarea anumitor servicii, precum și unele caracteristici ale familiei sînt considerate ca indicatori ai bunăstării acesteia, în conformitate cu anexa nr. 5 la Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, exprimată prin punctaj. Prin sumarea punctajului indicatorilor se obține scorul total al familiei. Dacă acest scor este mai mic/mare decît 0,30, atunci familia este eligibilă/neeligibilă pentru stabilirea dreptului la ajutor social sau, după caz, la ajutorul pentru perioada rece a anului. Cuantumul ajutorului social se stabilește ca diferență dintre venitul lunar minim garantat al familiei, și venitul global al familiei.

Ajutorul social sau, după caz, ajutorul pentru perioada rece a anului se acordă, începînd cu luna în care cererea de acordare a acestora a fost înregistrată la direcția/secția asistență socială și protecție a familiei. Titularul ajutorului social sau, după caz, al ajutorului pentru perioada rece a anului este persoana solici-

tantă, iar beneficiarul acesteia - familia. Schimbarea titularului ajutorului social sau, după caz, al ajutorului pentru perioada rece a anului se face la cerere, prin ordinul șefului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei și se comunică în scris atît noul titular, cît și celui precedent și membrilor familiei.

Ajutorul social se stabilește pe o perioadă de maximum 24 de luni calendaristice, după care solicitantul are dreptul să depună o nouă cerere. Dreptul la ajutor social se revizuieste la intervenirea oricărei modificări în informația care a fost prezentată anterior, sau la fiecare 6 luni calendaristice după acordarea ajutorului social. În cazul în care toți membrii familiei au atins vîrsta de pensionare sau sînt recunoscute de către Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității inapte de muncă și nu au alte surse de venit, decît cele realizate din prestații sociale, termenul de revizuire la fiecare 6 luni nu se aplică. Ajutorul social sau, după caz, ajutorul pentru perioada rece a anului se achită în numerar, pentru luna precedentă, de către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin intermediul instituției financiare selectate. Sumele ajutorului social, nesolicitate de beneficiari în decurs de 6 luni consecutiv, instituția financiară selectată pe bază de concurs le restituie lunar pe contul corespunzător al Casei Naționale de Asigurări Sociale, în baza fișierului electronic, prezentat de către Casa Națională de Asigurări Sociale. Sumele ajutorului social și ale ajutorului pentru perioada rece a anului stabilite și restituite pe contul corespunzător al Casei Naționale de Asigurări Sociale din cauza nesolicitării pot fi solicitate de beneficiar în decurs de 1 an din luna stabilirii.

Sumele ajutorului social și ale ajutorului pentru perioada rece a anului neachitate la timp din vina organului care le stabilește sau le plătește se achită retroactiv fără nici o limitare. Reluarea plății se efectuează de către direcția/secția asistență socială și protecție a familiei în baza cererii scrise a beneficiarului. În cazul în care cuantumul lunar calculat al ajutorului social al familiei este mai mic de 25 de lei, ajutorul social se achită o dată la șase luni sub formă de plată calculată ca suma ajutorului social pentru lunile respective. Ajutorul social sau, după caz, ajutorul pentru perioada rece a anului se plătește beneficiarului sau altei persoane în baza procurii titularului, autentificată conform legislației. În cazul decesului titularului, sumele neachitate se plătesc integral, inclusiv pentru luna decesului, în baza permisiunii, eliberată de către Direcția/Secția asistență socială și protecție a familiei, unui membru adult al familiei, sau, în cazul lipsei acestuia, persoanei care va

depune dovezi că a suportat cheltuieli de deces.

Solicitantul ajutorului social este obligat să prezinte informații complete și veridice, înaintînd actele justificative respective. Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea. Familia comunică despre orice modificare intervenită în informația declarată inițial prin depunerea unei cereri noi de acordare a ajutorului social de către solicitant. Faptul în cauză constituie temei pentru revizuirea dreptului la ajutor social și luarea deciziei de acordare sau neacordare a acestuia. Beneficiarul are obligația de a permite efectuarea anchetei sociale stabilite de direcția/secția asistență socială și protecție a familiei pentru a verifica condițiile care au stat la baza acordării dreptului la ajutor social sau, după caz, la ajutorul pentru perioada rece a anului. În caz de refuz a efectuării anchetei sociale se întocmește un proces-verbal.

Modificările comunicate de familie, precum și cele stabilite prin ancheta socială, servesc drept temei pentru modificarea sau încetarea sau, după caz, a ajutorului pentru perioada rece a anului. Cuantumul ajutorului social se modifică în următoarele situații:

a) au intervenit modificări care influențează cuantumul venitului lunar minim garantat al familiei și/sau cuantumul venitului net normat pentru gospodăriile țărănești și auxiliare;

b) au intervenit modificări în informațiile care au fost depuse anterior.

Plata ajutorului social sau, după caz, a ajutorului pentru perioada rece a anului încetează în următoarele situații:

a) familia nu îndeplinește condițiile pentru acordarea ajutorului social sau, după caz, ajutorului pentru perioada rece a anului;

b) familia care primește ajutor social sau, după caz, ajutorul pentru perioada rece a anului își schimbă reședința curentă;

c) persoana solitară, care beneficia de ajutor social sau, după caz, de ajutor pentru perioada rece a anului, a decedat sau a fost declarată dispărută fără veste, a fost sancționată cu privațiune de libertate, a trecut la întreținere de stat sau a fost înrolată pentru satisfacerea serviciului militar în termen;

d) familia a refuzat efectuarea anchetei sociale, sau nu a depus o cerere repetată, în termen de 10 zile, dacă prin ancheta socială s-au identificat schimbări în datele indicate în cerere.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

? Știu că, în prezent, este în vigoare o lege care se referă la procedura de mediere, aceasta fiind o modalitate alternativă de soluționare a conflictului dintre părți pe cale amiabilă. Aș vrea să cunosc cine poate iniția acest proces și care ar fi conținutul unei asemenea înțelegeri.

Ion Dancu,
mun. Chișinău

Potrivit articolului 25 din Legea cu privire la mediere, medierea poate fi solicitată de către oricare dintre părți și poate fi solicitată, cu acordul părților, și de către instanța judecătorească sau, după caz, de organul de urmărire penală.

Conform articolului 26 din aceeași lege, contractul de mediere se încheie în scris între mediator, pe de o parte, și părțile aflate în conflict, pe de altă parte, după prezentarea

acestora din urmă împreună la mediator sau după acceptarea medierii de către cealaltă parte. Contractul de mediere va cuprinde:

a) identitatea părților aflate în conflict și, după caz, a reprezentanților lor;

b) obiectul conflictului mediat;

c) angajamentul părților de a achita onorariul mediatorului, precum și cuantumul sau modul de calcul al acestuia.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Nume, prenumele:
Adresa:
(ianuarie 2012, nr. 1(404))

Modificarea cuantumulului ajutorului social și încetarea plății ajutorului social sau, după caz, a ajutorului pentru perioada rece a anului se efectuează prin ordinul scris al șefului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei, începînd cu luna următoare celei în care s-au constatat motivele și se expediază comunicatul titularului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute la lit.c).

Dreptul la ajutor pentru perioada rece a anului se determină concomitent cu determinarea dreptului la ajutor social, în baza cererii pentru acordarea ajutorului social, depuse de solicitantul sau reprezentantul legal al familiei în condițiile expuse mai sus.

Ajutorul pentru perioada rece se acordă:

a) familiilor defavorizate beneficiare de ajutor social, stabilit în conformitate cu Legea nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social;

b) familiilor solicitante de ajutor social care au un venit global mediu lunar mai mare

decît venitul lunar minim garantat conform legislației și mai mic decît nivelul venitului lunar minim garantat majorat de 1,4 ori. În perioada noiembrie 2011 - martie 2012 lista beneficiarilor de ajutor pentru perioada rece a anului și raportul privind plata ajutorului pentru perioada rece a anului se întocmesc incluzînd suma totală a prestației - 200 lei.

În situațiile specificate la litera b), alineatul doi, dreptul la ajutor pentru perioada rece a anului se revizuieste la intervenirea oricărei modificări în informația care a fost prezentată anterior, sau la fiecare 12 luni calendaristice după acordarea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului. În cazul în care toți membrii familiei au atins vîrsta de pensionare sau sînt recunoscute de către Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității inapte de muncă și nu au alte surse de venit, decît cele realizate din prestații sociale, dreptul la ajutor pentru perioada rece a anului se revizuieste la fiecare 24 luni calendaristice după acordarea acestuia.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului Financial Projects Limited, pentru data de 11 ianuarie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Ștefan Roșca împotriva lui Bulgacov Ion, Financial Projects Limited, Camera Înregistrării de Stat, SRL „Maxelegant”, SRL „Universal Proiect”, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chișinău privind anularea actului juridic.

Judecător **A. Catană**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „International Invest Group” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, str. Tighina nr. 49/3/54, pentru data de 24 ianuarie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55), unde va avea loc examinarea cauzei economice la cererea ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător **Maria Avornic**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Indata Grup” SRL, pentru data de 7 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de reclamat în cauza civilă la acțiunea reclamantului ÎM „Moldcell” SA privind încasarea datoriei.

Judecător **A. Andronic**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Budean Zinaida, pentru data de 20 ianuarie 2012, ora 8.40, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4661/2011, la cererea SRL „Legaltriumf” privind încasarea datoriei.

Judecător **Galina Moscalciuc**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tonu Victor, pentru data de 23 ianuarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4512/2011, la cererea A.P. „Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule” privind încasarea /recuperarea prejudiciului.

Judecător **Aliona Danilov**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Coșcodan Ivan, pentru data de 1 februarie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4530/2011 la cererea lui Buzenco Alexei privind încasarea datoriei.

Judecător **Alexandru Gafton**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Pascal Ecaterina, Pascal Ciprian și Trofimciuc Danu, pentru data de 23 ianuarie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea ÎMGFL-16 privind încasarea datoriei.

Judecător **S. Lazari**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Coroi Mihail, pentru data de 7 februarie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 611), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Cotelea Olga privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Boico**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cercel Aurel, pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Cercel Ruxanda privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Judecător **Lilia Lupașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Negru Aliona, pentru data de 21 februarie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Negru Ion privind rezoluțiunea contractului de donație.

Judecător **V. Micu**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Sinegub Victor și Sinegub Olga, pentru data de 13 aprilie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bivol Irina privind înlăturarea obstacolelor în folosirea dreptului de proprietate.

Judecător **Veronica Negru**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „GARICOM”, pentru data de 12 ianuarie 2012, ora 10.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Comalimser” privind încasarea datoriei.

Judecător **Maria Țurcan**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Djurex”, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. T. Vladimirescu nr. 12/1, apt. 9, pentru data de 7 februarie 2012, ora 9.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎM „Gravena Sanipro” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Svetlana Garștea-Bria**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Filimonova Elena, pentru data de 15 februarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Rotaru Dumitru privind încasarea prejudiciului.

Judecător **V. Stratan**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Garabadjiu Anatolie, pentru data de 25 ianuarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Garabadjiu Alisa privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Benedictus”, pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de FPC „Astra-K” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Vladislav Clima**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Cervinscaia Ina, Cervinski Vladislav, pentru data de 1 februarie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de APLP 54/200 privind încasarea sumei.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Parfene Nadejda Petru, cu ultimul domiciliu: satul Ciocîlteni, Orhei, pentru data de 19 ianuarie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Parfene Andrei privind încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Procopciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „ORHMODES”, cu sediul: satul Piatra, Orhei, pentru data de 25 ianuarie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Dec-Trans” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Procopciuc**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Panasiuc Ion Anatoli, a.n. 21.07.1990, domiciliat: Glodeni, satul Sadovoe, str. Trandafirilor nr. 23, pentru data de 19 ianuarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantei Panasiuc Tatiana privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Valentin Trișnevschi**

Judecătoria Florești solicită prezentarea cet. Catan Andrei Grigore, cu viza de reședință în satul Rublenița, Soroca, cu ultimul domiciliu în satul Roșieticii Vechi, Florești, pentru data de 23 ianuarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Florești, str. M. Eminescu nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cenușa Rodica privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **A. Tuhari**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mihalachi Valentin, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. V. Mahu nr. 87, apt. 2, pentru data de 23 ianuarie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gorgan Maxim privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Procopciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alexovan”, cu sediul: or. Rezina, str. Basarabia nr. 4/5, pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 10.15, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Orsacor” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Botezatu Ruslan, cu domiciliul în satul Glinjeni, Fălești, pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr.14, bir. 10) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Botezatu Maria privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Oleg Ciumaș**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Guțu Petru Dumitru, pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Guțu Maria privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Negruța**

Judecătoria Criuleni solicită prezentarea cet. Martin Dumitru, domiciliat în satul Măgdăcești, Criuleni, temporar în mun. Chișinău, str. Hristo Botev nr. 15/2, apt. 114, pentru data de 30 ianuarie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Criuleni, str. 31 August 1989, nr. 70) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Belousova Nadejda împotriva cet-lor: Martin Dumitru și Martin Ana privind repararea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Elena Roibu**

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lui Alexeev Vitali, născut la 17.09.1984, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Cotihana, Cahul, pentru data de 20 ianuarie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1713/2011 intentată la cererea reclamantei Alexeev Nina privind desfacerea căsătoriei.

Pîrîtlui i se propune să prezinte referință și probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtlui în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător **Vitalie Movilă**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Gatolir Prim” SRL, pentru data de 6 februarie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Catol LUX” SRL privind încasarea datoriei debitoriale.

Judecător **V. Stratan**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului companiei SC „ASLARS-IMPEX” SRL, cu sediul: MD 2084, or. Cricova, str.Minerilor nr. 17, mun. Chișinău, pentru data de 7 februarie 2012, ora 11.10, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea „Catol LUX” SRL privind încasarea datoriei debitoriale.

Judecător **Serghei Dimitriu**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sale-Service”, mun. Chișinău, str. Meșterul Manole nr. 5, pentru data de 26 ianuarie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Catol LUX” privind încasarea datoriei.

Judecător **I. Mănăscurtă**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mîțu Sergiu Nicanor, a.n. 17.05.1961, pentru data de 2 februarie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 602) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4448/2011 intentată de Rușica Ivan privind apărarea onoarei și demnității profesionale și încasarea prejudiciului moral.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ghenadie Pavliuc**

Aniversări

**Ion COROLEVSCHI, judecător,
CSJ – 60 de ani**

Mult stimat domnule Ion Corolevschi,
Pentru fiecare om ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel, de o semnificație sînt aceste splendide zile pentru dumneavoastră, deoarece vă aduc în prag frumoasa sărbătoare a sufletului.

Ne bucură nespuse de mult că ați ales ca destin să sluiți cu credință legea și să apărați demnitatea umană, fapt ce vă conferă inconfundabilitatea.

Vă admirăm, vă respectăm, vă prețuim, iar aniversarea dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublimă cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveți parte de cît mai multă sănătate, multă căldură sufletească, bunăstare și împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulți ani!

**Grigore LUNGU, judecător,
Ialoveni – 55 de ani**

Mult stimat domnule Grigore Lungu,
Cu sentimentele cele mai sincere de înaltă prețuire și admirație, vă adresăm, prilejuiți de frumoasa dumneavoastră aniversare, alese cuvinte de felicitare pentru dăruirea față de profesia deloc ușoară pe care v-a oferit-o destinul.

Grație profesionalismului, dăruirii pentru muncă, perfecțiunii, corectitudinii și exigenței – cîteva dintre acele calități care vă disting drept o personalitate remarcabilă, ați cîștigat respectul celor ce vă înconjoară.

În această remarcabilă zi, vă adresăm cele mai calde urări de sănătate. Întru mulți ani și aceeași înaltă slujire a zeiței Themis.

**Valentin TRIȘNEVSCHI, președintele
Judecătoriei Fălești – 50 de ani**

Mult stimat domnule Valentin Trișnevschi,
În această zi mărească pentru dumneavoastră vă aducem alese cuvinte de admirație și recunoștință, sincere felicitări, urări de bine și sănătate.

Avansarea prin muncă, efort și elan pe treptele ierarhice juridice poartă amprente unei ireproșabile personalități, care cu siguranță poate fi considerată un model de profesionalism, inteligență, verticalitate, probitate pentru noile generații de juriști.

Cu prilejul acestei deosebite aniversări, vă dorim viață îndelungată, plină de realizări și bucurii, cît mai multe clipe de înălțare și satisfacție sufletească.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Lilia Chirtoacă**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Igor Șeremet**, doctor în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Boris Sosna**, doctorand, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Vera Macinskaia**, judecător, CSJ; **Valentina Criucicova**, judecător, Călărași; **Viorelia Varaniță**, judecător Orhei; **Tatiana Duca**, judecător, CA, Bălți; **Corina Albu**, judecător, Ocnița; **Ala Malii**, judecător, Ciocana; **Ludmila Curca**, judecător, Cimișlia; **Serghei Pilipenco**, judecător, Ceadr-Lunga; **Andrei Balan**, judecător, Rezina; **Constantin Alerguș**, judecător, CSJ; **Alexandru Motrică**, judecător, Dubăsari; **Ion Moroșan**, judecător, Buiucani; **Eugen Rusu**, adjunctul Procurorului General al Republicii Moldova.

Mult stimat omagiat, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciez străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Divertis

Cel mai bun mic dejun dacă ești răcit

Să mîncăm dimineața este unul dintre acele gesturi simple care poate aduce beneficii multe pentru sănătate. Corina Zugravu, nutriționist, ne spune care sînt ingredientele potrivite pentru perioada cînd sîntem răciți.

Studiile arată că persoanele care consumă în mod obișnuit micul dejun au o dietă echilibrată și un organism care învinge chiar și răcelile de sezon. Iată care sînt cele mai indicate combinații de alimente pentru o gustare sănătoasă de dimineață.

Fructe și legume

Iarna, organismul este mai sensibil la răceli, așa că are nevoie de alimente care să-l întărească. Este indicat să consumi multe fructe și legume în starea lor naturală.

Vitaminele, fibrele și mineralele pe care acestea le conțin ajută în lupta cu afecțiunile sezonului rece. Le poți combina cu cereale integrale, brînză de vaci sau un corn dulce.

Pîine prăjită și brînză

Cînd ești răcit, ai nevoie de un mic dejun ușor. Nu sînt indicate carnea grasă, preparatele condimentate sau conservele.

Dulciurile și sosurile trebuie eliminate, pentru că dau uneori probleme gastrice. Alege pîinea prăjită cu miere și brînzeturile slabe sau iaurtul cu cereale.

Ceai de plante

Hidratarea este foarte importantă atunci cînd ești răcit, iar ceaiurile sînt cele mai indicate băuturi. Alege ceai de mușetel, tei sau mentă, dar și ceai verde sau infuzii din fructe. Combină-le cu pîine prăjită cu unt și îndulcește-le cu miere.

Lapte cald

Este o sursă importantă de calciu, dar și un aliment numai bun pentru un mic dejun sățios. Combină-l cu biscuiți și banane. Rezultatul este o masă echilibrată, care conține carbohidrați, proteine și lipide.

Meridian juridic

Cele mai ciudate legi pentru pietoni

Pe întreg mapamondul există o legislație diversă privind circulația pe drumurile publice, însă în unele țări pietonii sînt vizați de niște legi care la noi ar putea fi catalogate cu ușurință ca fiind stranii.

În Japonia, Universitatea din Tokyo a descoperit că, cu excepția locuitorilor capitalei, toți ceilalți asiatici traversează străzile mult mai încet decît locuitorii din Europa. Zona Shibuya este cea mai aglomerată din acest punct de vedere, mii de pietoni traversînd strada în fiecare oră. În aceste condiții, chiar și celebra Picadilly Circus pare o stațiune de vacanță. Poliția niponă a stabilit că dacă un pieton nu a traversat mai mult de 49% din stradă pînă la apariția culorii roșii a semaforului, acesta trebuie să se întoarcă din locul în care a plecat, și asta în fugă. O curiozitate este și faptul că 76% din semnalele sonore de la trecerile de pietoni din Japonia sînt invitații ale trîlurilor unor specii de păsări.

În China, 70% dintre șoferi dau vina pe pietoni atunci cînd vine vorba de problemele din trafic. Legea chineză este însă foarte clară în acest sens. Cel mai mare obiect implicat într-un accident de circulație este vinovat. Așa că un șofer are cîștig de cauză doar dacă mașina pe care o conduce este minusculă, iar pietonul vreun uriaș jucător de baschet. Oricum, poliția a luat măsuri pentru ca pietonii să-și miște picioarele mai repede atunci cînd traversează, stabilind amenzi piperate pentru cei care cască gura pe drumurile publice.

În Rusia, aproape 250 000 de ruși sînt implicați în fiecare an în accidente. S-a ajuns atît de departe încît Biserica Ortodoxă a declarat traversarea șoselelor prin locuri nepermise ca fiind un păcat. Părintele Cermogen din Biserica Sf. Nicolae din Moscova a spus, în predicile sale, că traversarea pe culoarea roșie nu este numai o contravenție, ci și un păcat major și că prin această acțiune îl supărăm

pe Dumnezeu. Efectul nu a fost însă cel scontat, întrucît să treci drumul în Rusia a rămas în continuare un lucru de zece ori mai periculos decît în Marea Britanie, iar cel mai indicat este să vă faceți o asigurare.

În India, claxonatul în Mumbai a devenit demult un hobby. Șoferii claxonează pentru a-i avertiza pe pietoni ca nu cumva să le încalce teritoriul, dar și pentru a-i soma pe șoferii din față să le facă loc. Lipsa de interes pentru pietoni a fost arătată și într-un proiect al autorităților locale care pentru nici una din străzile construite nu au fost prevăzute treceri de pietoni. Un studiu al revistei „enRoute” a arătat că 45% dintre locuitorii Indiei nu se asigură în momentul în care vor să treacă strada. În încercarea de a mai reduce din accidentele rutiere cauzate de neatenția șoferilor, există și un proiect de lege prin care se dorește interzicerea ascultării muzicii în mașină în timpul deplasării.

În Elveția, pietonii sînt constituiți într-o asociație legală.

Există și o revistă internațională a pietonilor care apare la Zurich, oraș în care își are sediul și Federația Pietonilor înființată în 1963. Pe site-ul grupării există și o secțiune care descrie plăcerea mersului pe jos. Cu toate acestea, în Elveția, mai mult de o treime din accidentele în care sînt implicați pietoni se petrec pe trecerile marcate special pentru ei.

Șoferii din Los Angeles sînt cei care acordă cea mai mică atenție pietonilor de pe întreg teritoriul SUA, pentru că citesc ziarul la volan, scriu SMS-uri, trimit e-mail-uri, din cauza tabletelor sau a smartphone-urilor deținute. În plus, aceste lucruri se suprapun și peste faptul că pietonii de aici sînt și cei mai imprevizibili.

Cei mai „aburiți” pietoni din lume îi veți întîlni în Țara Galilor. Un studiu al Departamentului de transport din Cardiff a arătat că 40% dintre pietonii implicați în accidente se aflau sub influența alcoolului. De vină sînt numeroasele crîșme și pub-uri plasate strategic în vecinătatea celor mai aglomerate intersecții și artere de circulație.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-sef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1 sp